

Szakmai beszámoló

a XXIV. Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási versenyről

2020/2021. tanév

A 2020/21-es tanévben 24. alkalommal megrendezett versennyel új fejezet nyílt a Simonyi-versenyek történetében. Egyrészt azért, mert a Magyar Nyelvtudományi Társaság új társszervezővel, a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karával együttműködve szervezte és tervei szerint szervezi a továbbiakban is a versenyt. Másrészt pedig azért, mert ebben a tanévben a koronavírus-járvány miatt a teljes verseny csak azáltal tudott megvalósulni, hogy átdolgozása online, digitális felületre megtörtént. Felépült az a versenyportál, amely alkalmas arra, hogy helyszíntől függetlenül akár több ezer diák mérhesse össze tudását egyidőben az online térben. Ez azt is jelenti, hogy a feladatok megoldásához komplexebb felkészültségre van szükség. Az eredmények a helyesírási ismeretek, kompetenciák mellett a digitális írástudás minőségét is tükrözik.

Az új társszervezők kiválóan felépített rendszert vettek át, és a lehetőségeik szerint igyekeztek mindent megtenni azért, hogy a verseny értékei, hagyományai az új versenyzési forma kereteiben se szenvedjenek csorbát. A koronavírus-járvány és az előzetes előkészítés nélkül, egységesen bevezetett új technológia nem tette egyszerűvé a helyzetet.

Az informatikai háttér technikai és szakmai részleteinek kidolgozásán túl további sajátosságot jelentett, hogy a szervezés során az aktuális, ám folyamatosan változó nemzetközi szintű szabályozásokhoz volt szükséges igazodni. A járványügyi korlátozások miatt került sor a versenyfordulók időpontjainak módosítására. Főként emiatt zajlott a verseny 2. fordulójának központi szervezők koordinálásával. A májusi döntőn is csak az online térben tudtak találkozni a versenyzők és felkészítőik. Mindazonáltal – és ez az online tér egyértelmű pozitívuma – éppen a digitális versenyplatform tette lehetővé, hogy a 2020/21-es tanévben ne maradjon el ismét ez az esemény. Továbbá ennek köszönhetően kapott lehetőséget a tervezett létszámhoz képest a 2. fordulóban mintegy 20%-kal több diák a versenyzésre, és ugyancsak ez tette lehetővé, hogy a tervezett 140 fős létszámhoz képest 170 fő – köztük 55 fő határon túli diák – vegyen részt a döntőben.

Egy több mint két évtizede megszokott rendszer kereteit egyik tanévről a másikra gyökeresen megváltoztatni nem kis felelősség, nem kis feladat, úgy a szervezők, mint a befogadók, a versenyző diákok és a közreműködő pedagógusok, intézmények számára, a szükséges infrastrukturális héttérrel nem is beszélve. A tapasztalatok alapján azonban azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az intézmények, a tanár kollégák és a diákok egyaránt elfogadták a digitális kereteket, és bár voltak nehézségek, de közös erővel, egymás értékeinek a tiszteletben tartásával, sikerült elhárítanunk az akadályokat. Az intézmények nyitottságát mutatja az új versenyzési forma iránt, hogy a járványhelyzet korlátozásai ellenére is majdnem elérte a nyolcszázat a versenyre benevező iskolák száma. Ez pedig a korábbi évek nevezéseihez képest nem jelent számottevő változást.

Az idei évi verseny a teljes versenyfolyamat újratervezését jelentette a tartalom- és az informatikai fejlesztés, valamint az adatvédelem területén. Informatikai területen négy fejlesztési irányt határoztunk meg: a verseny új honlapjának az elkészítése, a regisztrációs felület, illetve a hozzá kapcsolódó adatbázis kidolgozása, a közvetlen kapcsolattartást szolgáló levelezési csatorna megteremtése, valamint a digitális versenyfelület felépítése. Ez utóbbihoz szorosan kapcsolódott a versenyfordulók lebonyolítását biztosító, több ezer felhasználót kiszolgáló szerverrendszer kialakítása.

A tartalomfejlesztés kapcsán is meghatározó szempont volt, hogy olyan feladatokat tervezzünk, amelyeket egyidejűleg a sok ezer – részleteiben különböző technikai háttérrel rendelkező, illetve az IT-eszközöket különböző felkészültséggel kezelő – felhasználó is meg tud oldani, és amelyeket a gépi rendszer ki is tud javítani. A gyakorlati és elméleti feladatokat arányosan tartalmazó digitális feladatsorok az évfolyamoknak megfelelően összhangban voltak a NAT követelményeivel és a helyesírási szabályzattal. A digitális verseny jelenlegi formája nem tette lehetővé a helyesírási versenyeken megszokott tollbamondást. (A feladattípus kifejlesztése folyamatban van, de mivel a megvalósításhoz felhasználói oldalról további eszközök szükségesek, egyelőre lemondunk róla.) Ezt ellensúlyozandó készültek olyan feladatok, amelyek a receptivitás helyett az expresszivitásra helyezik a hangsúlyt, tehát nagyobb számban jelentek meg a feladatsorokban hibajavító és más többlépcsős, különböző ismeretek kreatív alkalmazását mozgósító, sok esetben szövegkörnyezetbe ágyazott, különböző műveltségi elemeket és kulturális ismereteket is közvetítő feladatok. A 45 perc alatt megoldandó feladatsorok tartalmilag és formailag egyaránt változatos az adott évfolyam anyanyelvi ismereteit, felkészültségét figyelembe vevő feladatokat (pl. feleletválasztó, kiegészítő, párkereső, csoportosító) tartalmaztak 100 versenypont értékben. A versenyzőknek lehetőséget biztosítottunk az új versenyhelyzet kipróbálására is mintafeladatok alkalmazásával az online felületen.

Az eredmények azt mutatják, hogy a versenyzők kiválóan felkészültek. A döntő helyezetteinek átlagpontszáma 96,57 pont. Külön figyelmet érdemel, hogy az 55 fő határon túli diák közül, összesítve a négy évfolyamon, 7 erdélyi és 4 felvidéki diák az első 10 helyezett között végzett. A Simonyi-éremmel kitüntetettek között két kolléga, az Arany Oklevélben részesülők között 7 kolléga határon túli pedagógus. Az öt Simonyi-serleg közül egy szintén határon túli iskolához került.

A verseny hagyományai, nyelvőrző értékei tehát országhatároktól függetlenül, megújulva élnek tovább. Ebben a szellemben szeretnénk folytatni a jövő esztendőben negyedszázados jubileumát ünneplő verseny szervezését. Elemezve munkánkat, figyelembe véve a beérkező véleményeket, keressük a jobb megoldásokat annak érdekében, hogy a Simonyi-verseny továbbra is fontos esemény maradjon a magyarországi és a határon túli diákok, pedagógusok körében.

Budapest, 2021. július 21.

Melléklet: A tanév során elvégzett szervezési feladatok

- Véglegesítettük a digitális verseny kiírását és szabályzatát. A verseny specifikumaihoz illeszkedő adatvédelmi szabályozást készítettünk, és felépítettük a verseny adatvédelmi rendszerét (http://www.kre.hu/portal/images/adatvedelem/tajekoztato_simonyi_2020_10.pdf).
- Elkészítettük és folyamatosan gondoztuk a verseny új honlapját (<https://simonyi.kre.hu/>), kifejlesztettük a regisztrációs felületét, valamint megterveztük és konfiguráltuk a digitális versenyfelületet.
- Intézményi címre küldött íméiben tájékoztattunk 2546 magyarországi iskolát a versenyről. A verseny Kárpát-medencei érintettsége miatt Magyarország intézményein kívül a határon túli szervezők nyújtottak segítséget az értesítés továbbításában, célzott eljuttatásában.
- Az iskolai fordulóra jelentkező intézmények és az iskolai versenyszervezők adatait adatbázisban összegeztük, ezzel is biztosítva többek között a személyes egyeztetések, kapcsolattartás lehetőségét.
- A jelentkezett versenyzők létszáma alapján meghatároztuk a digitális versenyzést online biztosító szerverek kapacitásigényét és a verseny digitális struktúrájának logikai rendjét. Gyakorlással egybekötött terheléses próbát végeztünk.
- Összeállítottuk, lektoráltattuk és digitalizáltuk az egyes fordulók, valamint a döntő tartalékfeladatsorokkal bővített anyagát és javító rendszerét.
- A válogatófordulók résztvevői számára betekintési lehetőséget biztosítottunk minden forduló után a megoldásokba, valamint megválasztottuk a javítással kapcsolatban felvetődő kérdéseket.
- A válogatófordulókat követően minden intézményt és kapcsolattartó szervezőt értesítettünk az eredményekről. Az érintettek számára kiküldtük a meghívókat a Kárpát-medencei döntőre.
- Az online szervezett Kárpát-medencei döntőhöz kapcsolódóan a zsűri munkájának támogatásán túl szakmai előadásokat szerveztünk a versenyzők felkészítő tanárainak, egyetemi hallgatók bevonásával pedig online játékos foglalkozásokat a versenyzőknek. Minden résztvevő számára készült emléklap, a helyezettek számára külön oklevél, ajándékként pedig könyvtulványt és könyvet kaptak a résztvevők, amelyeket névre szólóan postáztunk.
- A versenyhez kapcsolódó minőségbiztosítási célkitűzéseink alapján lehetőséget biztosítottunk a résztvevők számára a 2020/2021. tanévi versenyfolyamat véleményezésére, s a beérkezett válaszok alapján megfogalmaztuk a tapasztalatokat és a tanulságokat.

A rendezvény megvalósításában közvetlen segítséget nyújtó Nemzeti Tehetség Program pályázati források: NTP-TMV-M-20-B-0021 és az NTP-TMV-20-0088 azonosítójú pályázatok, valamint az ELTE Márton Áron Szakkollégium 2020_koznevelési/1002/132 azonosítójú pályázata.